

دختری که ظلم به او ملاک شقاوت است

قصه حضرت رقیه سلام... علیها قصه زیبایی های دخترداشتن و اهمیت تکریم این مخلوقات پرپرکت خداست؛ قصه دختری که است که محبوب و انیس پدر است و محبت کردن به او درهای رحمت خدا را باز و ظلم به او انسان را در دو دنیا منفور و بدنام می کند.

روایت های زیادی درباره شأن و مقام فرزند دختر ذکر شده است. با توجه به مناسبت شهادت جان سوز حضرت رقیه^(س)، دردانه امام حسین^(ع)، خوب است که درباره شأن و مقام فرزند دختر و دختران برای خانواده ها از احادیث و روایات بیشتر بدانیم که ان شاء... خواندن کلام معصومان^(ع) در دل های ما اثر کند. امام صادق علیه السلام فرمودند: هنگامی که شخصی دارای فرزند دختر می شود، خدای عزوجل فرشته ای را به سوی آن دختر نازل می فرماید و آن فرشته بالش را بر سر و روی آن دختر می کشد و می گوید: این مخلوق ظریف و نازک است و شخصی که برای او اتفاق کند و از او پذیرایی کند، خدای متعال تا روز قیامت کمک حالش خواهد بود.

پیامبراکرم صلی... علیه و آله می فرمایند: شخصی که دارای یک فرزند دختر باشد، این دختر برای او بهتر است از هزار حج و بهتر است از هزار جهاد در راه خدا و بهتر است از قربانی هزار شتر و بهتر است از هزار مهمانی دادن. دختری که خدا هم مهربانی اش به او بیشتر است. پیامبراکرم صلی ا... علیه و آله فرمودند: به درستی که رأفت و مهربانی خدای عزوجل به دختران بیشتر از پسران است.

دختری که درهای عاطفه و مهربانی است و یگانه نوحه گر و عزادار پدر. امام صادق علیه السلام فرمودند: حضرت ابراهیم خلیل الرحمان علیه السلام از خدای عزوجل درخواست کرد تا به او دختری کرامت فرماید تا آن دختر پس از مرگ او برایش گریه کند.

قصه دختران در نگاه الهی قصه دیگری است. افرادی که دختر دارند هم به خاطر وجود او و به شرط احترام به او، عندا... دارای درجه و مقام خواهند بود. پیامبراکرم صلی ا... علیه و آله فرمودند: شخصی که دارای فرزندان دختر باشد و به آن ها نیکی کند، از گزند آتش جهنم در امان خواهد بود.

همچنین فرمودند: شخصی که یک فرزند دختر داشته باشد و آن دختر را به نیکی تربیت کند و به نیکی آموزش دهد و از نعمت های خداوند به آن دختر ارزانی دارد، این کار موجب دوری او از آتش می شود و به منزله سپری از عذاب جهنم است.

البته شرایط این دخترداری هم در روایات ذکر شده است که فرمودند: شخصی که دارای فرزند دختر باشد و به آن دختر آزار نرساند و به او توهین نکند و فرزند پسرش را بر او ترجیح ندهد، خدای متعال چنین شخصی را وارد بهشت می کند. و کسی که دختر، این محبوب خدا را آزار بدهد و بالاتر از آن به دختر یتیمی رحم نکند، دختری که از خانواده پیامبر خدا^(ص) باشد، این شخص از شقی ترین انسان ها و منفورترین آن ها در نزد خداوند است. قصه رقیه سلام... علیها می خواهد شدت شقاوت آن قوم را در پیشگاه جهانیان قرار بدهد و نشان بدهد که تا چه حد دور از رحم و پلید بودند که لعنت ابدی خداوند بر آنان باد. از خداوند بزرگ می خواهیم که همه ما را از عمل کنندگان به این دستورات متعالی و اهل اکرام و احترام دختران و از کسانی قرار بدهد که با عمل کردن به این دستورات، عاقبتشان بهشت خواهد بود، ان شاء... .

بردار و بخوان

کربلا، مبارزه با پوچی ها

کتاب «کربلا، مبارزه با پوچی ها» پیاده شده مجموعه سخنرانی های اصغر طاهرزاده در سال های ۱۳۷۷ و ۱۳۷۸ است. این اثر را انتشارات لب المیزان در سال ۱۳۸۴ منتشر کرده است. این کتاب مثل بقیه کتاب های طاهرزاده فقط از وقوع حادثه صحبت نمی کند، بلکه جنبه تحلیلی دارد، تحلیل واقعه عاشورا و پاسخ به سؤال هایی مثل اینکه اگر امام حسین^(ع) برای قیام حرکت کرده اند، چرا به حر می گویند راه را باز کند تا برگردند. همچنین، اوضاع آن زمان را با امروز و عصر مدرن مقایسه می کند تا بتوانیم جایگاه و ارتباط خودمان و واقعه عاشورا را درک کنیم.

نویسنده در مقدمه کتاب می گوید: «پس تاریخ «حضور» بازگشتش به تذکر و به وقت اصیل و زنده است. این است که گفته می شود شیعه در همه دوران تاریخ حیاتش با نهضت کربلا و اصحاب کربلا «هم تاریخ» است، یعنی اصلا فاصله ای بین خود و آن حادثه احساس نمی کند و بنابراین، خودش را بازیکر آن صحنه می یابد و نه تماشاگر. این خاصیت «وقت» است که عرفان عملی تلاش می کند انسان را در آن قرار دهد و انسان را از زمان گذشته و آینده آزاد کند و به «وقت» آورد، پس می گوید: صوفی ابن الوقت باشد ای رفیق/نیست فردا گفتن از شرط طریق.»

«کربلا مبارزه با پوچی ها» از فضای احساسی کربلا و روضه ها فاصله دارد و جنبه تفکری دارد. چیزی که مخاطب را به خواندن کتاب تشویق می کند، پیدا کردن جواب سؤال هایی است که درباره عاشورا و کربلا در ذهنش مانده است. «قصه کربلا، قصه فرهنگ مقابله اسلام است با دشمن اصلی خودش در همه تاریخ. و این دشمنی، همان دشمنی فرهنگ غرب حس زده با اسلام و امام معصوم^(ع) است که می فهمد چگونه با آن فرهنگ مقابله کند. امروز هم در مقابله با یورش فرهنگی غرب هیچ راهی به جز استفاده از حکمت و روش حسینی نداریم، و هر راه دیگری که برای مقابله با دشمن انتخاب کنیم، نشناختن غرب و نشناختن امام حسین^(ع) و حکمت حسینی است و غافل شدن از دشمنی که مانع اصلی به ثمر رسیدن تمدن تشیع عمده آن است که اولاد دشمن را و توانایی های آن را درست بشناسیم، ثانیاً توان مقابله با آن را با آن همه چهره های متفاوتش، فقط و فقط در حکمت حسینی جست وجو کنیم. در نهضت مشروطه هم ملاحظه کنید، غرب گرایان مجلس را در دست گرفتند و شیخ فضل ا...نوری را به شهادت رساندند و رضاخان را آوردند تا با کل دین مقابله کند. این است که می بینید رضاخان با همه رباکاری هایی که داشت و خود را عزا دار امام حسین^(ع) جا می زند، آخر الامر با عزا داری امام حسین^(ع) مقابله می کند، چون خوب فهمیده بود چگونه از طریق توانایی های حکمت حسینی با او مقابله می شود. توجه به امام حسین^(ع) یعنی

نفی خطرناک ترین حوزه فرهنگی

امروز که پوچ انگاری غرب است.

اگر حقیقت نهیلیسم یا پوچ انگاری

فرهنگ غرب به خوبی روشن شود،

آن وقت عظمت و توانایی حکمت

حسینی در روبا رویی با چنین

فرهنگی به خوبی روشن می شود.

در آن حالت است که هم عمق

خطر فهمیده می شود و هم امکان

دفع آن درست ارزیابی می شود.

عرض ما در این تحلیل این است

که همه حیات ما -به عنوان ملت

اسلام- به امام حسین^(ع) است و

همه دشمنی دشمن شما در مقابله

با امام حسین^(ع) پیدا می شود.

انقلاب اسلامی با فرهنگ کربلا

پیروز شد و ماه محرم بود که کار

را یکسره کرد.»

فتاح فرشتی
حجت الاسلام والمسلمین حسین ابراهیمی

شماره ۳۱
شماره ۵
شماره ۴۰۱۸
شماره ۱۴
SHAHNARANEWS.IR

مبارزه با پوچی ها

اصل وجود حضرت رقیه^(س)

رقیه خاتون یا فاطمه بنت حسین^(ع)، معروف به فاطمه صغری، آخرین دختر امام حسین^(ع) از مادری به نام ام اسحاق بنت طلحة بن عبدا... تیمیه بود. بعضی مورخان درباره وجود تاریخی حضرت رقیه^(س) سعی در شبهه پراکنی دارند، اما با توجه به مستندات تاریخی که در کتاب «منتخب التواریخ» نقل شده است، می توان به همه این شک و دودلی ها پایان داد. ولادت حضرت رقیه^(س) در مدینه بود و در سن سه سالگی یا بیشتر در محرم ۶۱ قمری با پدر بزرگوارش به کربلا آمد. پیش از روز عاشورا بارها مورد تفقد و دلجویی حضرت اباعبد... قرار گرفت تا آنجا که آن حضرت به خواهرشان حضرت زینب^(س) درباره او سفارش کردند. رقیه^(س) پس از شهادت امام حسین^(ع)، اهل بیت^(ع) و اصحاب ایشان در صحرای کربلا، همراه با اسیران به کوفه و شام برده شد و در مسیر چهل منزل راه شهر شام، رنج های فراوانی دید. در شام پس از دیدن سر نورانی پدر با پیشانی شکسته در خرابه، از شدت اندوه به ملکوت اعلا پیوست. مقبره حضرت رقیه^(س) در دمشق قرار دارد و چندین بار تعمیر شده است. شیخ بهایی در سال ۱۰۳۰ قمری حرم آرامگاه را تعمیر کرد. ابنک حرمی بزرگ و باشکوه برای آن دختر خردسال بزرگوار وجود دارد که زیارتگاه دوستداران اهل بیت^(ع) است.

اختلاف در نام دردانه سیدالشهدا^(ع)

نام رقیه برگرفته از «رقی» به معنی بالا رفتن و ترقی و دعاست. گویا این اسم، لقب حضرت^(س) بوده و فاطمه نام اصلی ایشان بوده است. درباره نام ایشان که آیا رقیه بوده یا فاطمه صغری و... اختلاف است. از منابع کهنی که نام آن حضرت با لفظ «رقیه» یاد شده است، قصیده سیف بن عمیره نخعی کوفی از اصحاب امام جعفر صادق^(ع) و امام موسی کاظم^(ع) است (تقویم شیعه، عبدالحسین نیشابوری). بیشتر محدثان دو دختر به نام های سکینه و فاطمه برای امام حسین^(ع) ذکر کرده اند، اما علامه ابن شهر آشوب و محمد بن جریر طبری، سه دختر به نام های سکینه، فاطمه و زینب را برای آن حضرت برشمرده اند.

علامه حائری در کتاب «معالی السبیلین» می نویسد: بعضی مانند محمد بن طلحه شافعی و دیگران از علمای اهل تسنن و شیعه می نویسند امام حسین^(ع) دارای ۱۰ فرزند (شش پسر و چهار دختر) بوده است. سپس می نویسد: دختران او عبارت اند از: سکینه، فاطمه صغری، فاطمه کبری و رقیه. به این نکته باید دقت کرد که گاهی بعضی دختران دو نام داشتند. مثلاً طبق قرائتی به احتمال قوی همین حضرت رقیه^(س) را فاطمه صغری می خواندند و شاید همین موضوع باعث غفلت از نام اصلی ایشان شده است.

مروری بر آنچه درباره شهادت فاطمه بنت حسین^(ع) در تاریخ ذکر شده است

دردانه سیدالشهدا^(ع)، رقیه خاتون^(س)

حمیده ذاکری روز پنجم ماه صفر است؛ روز شهادت بانویی خردسال، اما بزرگوار که در هر مجلس عزا و روضه نامی از ایشان به میان می آید، شأن عزاداری و ارزش روضه های بی مقدار ما را در محرم و صفر افزایش می دهد و ترقی می بخشد. با وجود همه بحث های علمی و غیر علمی که در سندیت شواهد تاریخی و درباره اصل وجود دردانه حضرت سیدالشهدا^(ع)، بانو رقیه^(س)، ذکر می شود، ما شیعیان سالروز شهادت ایشان را به عزا و ماتم می نشینیم که نه تنها به وجود ایشان و مصائب رفته بر این کودک سه ساله که در کوچکی مادرش را از دست داده است، اعتقاد و باور داریم، بلکه از پای روضه های ایشان نیز حاجت روا شده ایم. در ادامه مروری کرده ایم بر آرای گوناگونی که درباره حضرت رقیه^(س) و شان و جایگاه ایشان در تاریخ شیعی آمده است.

اسناد تاریخی

که در میان مردم به نام «رقیه» معروف شده است. امام حسین^(ع) در اشعاری که سروده اند، نام حضرت رقیه^(س) را ذکر کرده اند. زمانی که حضرت^(ع) خواستند به میدان بروند، فرمودند: «الایا زینب یا سکینه! ای ا ولدی! من ذایکون لکم بعدی/الایا رقیه! یا ام کلثوم! انتم ودیعة ربی/ الیوم قد قرب الوعد، شیخ محمد هاشم خراسانی در ضمن شمارش بانوان اسیر، بیان می کند: «آن دختری است که در خرابه شام از دنیا رحلت فرموده و شاید اسم شریفش «رقیه» بوده و از صبا یای خود حضرت سیدالشهدا علیه السلام بوده. چون مزاری که در خرابه شام است، منسوب است به این مخدره و معروف است به مزار رقیه خاتون،» سند تاریخی بعدی مربوط به حضرت صادق^(ع) است. امام صادق^(ع) مجلس برگزار می کردند و شاعران نزد ایشان شعر می خواندند. یکی از این اشعار را سیف بن عمیره خوانده است: «من کسی هستم که عبد عبد عبد قنبرم (غلام امیرالمؤمنین^(ع)) و سکینه همان کسی که به فراق پدرش به چه رنخه دچار شد/ و رقیه که دشمنان هم بر حال او دلسوزی کردند/ همان سکینه و رقیه که با حسرت و آه جگر سوز بر پدرشان گریه می کردند، این اشعار در کتاب «منتخب التواریخ» و جلد اول «دایرة المعارف الاسلامیة» شیعه ذکر شده اند. منبع بعدی که مفصل تر درباره حضرت رقیه^(س) سخن گفته است، کتاب کامل بهایی است. در این کتاب عمادالدین طبری (قرن هفتم) از کتاب «الهاویه» که متعلق به یک قرن پیش تر است، نقل می کند و به شخصت حضرت رقیه^(س) و ماجرای شام اشاره کرده است.

بر اساس مقاتل، در وداع امام حسین^(ع) با حضرت زینب^(س) و فرزندان خویش، این طور آمده است که وقتی حضرت^(ع) وارد خیمه شدند، اول به سراغ امام سجاده^(ع) رفتند. امام سجاده^(ع) توصیف می کنند: «وقتی پدرم نزدیکم آمد، نفس که می کشید، از حلقه های زره خون می جوشید. مرا در آغوش کشید و در گوشم دعای مادرش حضرت فاطمه^(س) را زمزمه و پس از آن خدا حافظی کرد، همه خویشاوندان امام شهید شده بودند. امام خون محاسنشان را پاک کردند. (آبی هم نبود که به صورت بزنند). در این حالت صدا زدند: «یا اختاه! اول حضرت زینب^(س) را صدا زدند. اولین کسی که از خیمه بیرون آمد، دخترشان رقیه^(س) بود. این توصیف را در وداع دوم امام^(ع) گفته اند. امام^(ع) او را در آغوش کشیدند و به سینه فشردند. حضرت رقیه فرمود: «ابتا! العطش العطش، فان الظما قد احرق قلبی»، «پدر! خیلی تشنه ام. تشنگی قلم را آتش زده است،» وقتی اشک هایش جاری شد، امام^(ع) اشک هایش را پاک کردند و فرمودند: «لا تحرقی قلبی بدمعک حسرة مادام منی الروح فی جسمانی»، «تا زمانی که جان در بدن دارم، مرا با اشک حسرت بار خود مسوزان،» در این دو وداع نام حضرت رقیه^(س) و حضرت سکینه^(س) مطرح شده است.

علامه اربلی در کتاب «کشف الغمة» و ابن صباغ مالکی در کتاب «الفصول المهمة» بیان کرده اند که امام حسین^(ع) دارای چهار دختر بوده اند که فقط به نام سه نفر از ایشان تصریح شده و نام چهارمین دختر مجهول مانده است. بنابراین می توان گفت احتمالاً چهارمین دختر آن حضرت^(ع)، همین دختری باشد

نظر علما و مراجع درباره حضرت رقیه^(س)

آیتا... میرزا جواد تبریزی

آیتا... میرزا جواد تبریزی در سال ۱۳۸۱ طی سخنرانی بیان کردند: مزار کنونی حضرت رقیه بنت الحسین علیهما السلام در شام، از اول مشهور بوده است. گویا حضرت امام حسین علیه السلام نشانی را از خود در شام به یادگاری سپرده است تا فردا کسانی پیدا نشوند که به انکار اسارت خاندان طهارت علیهم السلام و حوادث آن بپردازند. این دختر خردسال گواه بزرگی است بر اینکه در ضمن اسیران، حتی دختران خردسال نیز بوده اند. ما ملتزم به این هستیم که بر دفن حضرت رقیه علیها السلام در این مکان شهرت قائم است. حضرت علیها السلام در این مکان جان سپرده و دفن شده است. ما به زیارتش شتافتیم و باید احترام او را پاس داشت.

آیتا... مکارم شیرازی

مشهور و معروف است دختری کوچک از امام حسین^(ع) در خرابه شام از دنیا رفته و مرقدش اکنون زیارتگاه مؤمنان است.

آیتا... مظاهری

همین جا که به عنوان مرقد حضرت رقیه^(س) مشهور است، مرقد اوست و تشکیک کردن یک ظلم است، آن هم ظلم به بچه مظلوم امام حسین^(ع) و همین شهرت درباره مرقد مطهر حضرت زینب^(س) نیز وجود دارد و تشکیک در آن ظلم به حضرت زینب^(س) است و ظلم به حضرت زینب^(س) گناهش خیلی بزرگ است و ما در این گونه موارد نظیر سیادت اشخاص و قبور بزرگان چیزی جز شهرت نداریم و این شهرت در نظر همه فقها حجت بوده و هست.

آیتا... صافی گلپایگانی

طبق بعضی کتب مقاتل و تاریخ، حضرت اباعبد... الحسین علیه السلام چنین فرزندی داشته اند که در شام رحلت کرده اند. علاوه بر شهرت این موضوع، به طور کلی مشاهد و مقامات مشرفه از جهت انتساب به اهل بیت علیهما السلام مزار و مورد تجلیل و احترام است، چنان که شهرت اشخاص به سیادت جایز الانکار نیست.

شهرت مثل این بارگاه مقدسه نیز مخصوصا با توجه به قرائن معتبر مورد انکار نیست. این مشاهد و روضه های مقدسه سادات عظام و مفاخر اسلام نیز از این جهت که از مراکز ذکر فضایل آن بزرگواران و تبلیغات اسلامی و ذکر دعاست، باید محترم باشد و این تردیدها بی جاست و سزاوار نیست.

آیتا... علوی گرگانی

وجود حضرت رقیه^(س) از مسلمات تاریخی است و اگر شبهه ای هم هست، در اصل وجود ایشان نیست و بعضی شبهات در نام مبارک او وجود دارد، ولی این مسئله که دختری از امام حسین^(ع) در شام مدفون است، هیچ گونه شک و شبهه ای در آن وجود ندارد و توصیه ما به کسانی که این شبهات را نسبت به معتقدات دینی مردم وارد می کنند، آن است که بدانند هیچ گونه نفعی نخواهند برد و فقط آخرت خود را خراب کرده اند و خود را مورد غضب امام حسین^(ع) قرار داده اند و لذا خوب است که با این گونه مسائل خود را درگیر ننمایند.